

NOTATKA / NOTE

**Pierwsze stanowisko krasopani hera *Euplagia quadripunctaria* (PODA, 1761)
(Lepidoptera: Erebidae) w dolinie Wisłoki**

First record of the jersey tiger *Euplagia quadripunctaria* (PODA, 1761) (Lepidoptera: Erebidae)
in the Wisłoka Valley

Zbigniew FIJEWSKI

ul. Brzozowa 1A/36, 26-200 Końskie, e-mail: zbigfi@wp.pl

KEY WORDS: Arctiinae, SE Poland, Beskid Niski Mountains, Wisłoka River.

Euplagia quadripunctaria (PODA, 1761) to rzadki krajowy przedstawiciel podrodziny niedźwiedziówkowatych (*Arctiinae*). Objęty jest ścisłą ochroną gatunkową, zamieszczony w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt i Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej (BUSZKO 2004, PRZYBYŁOWICZ 2004, 2010).

W dniu 10 VIII 2021 w godzinach popołudniowych, znaleziono stanowisko tego motyla na lewym brzegu Wisłoki, pomiędzy wsiami Kąty i Myscowa (Beskid Niski), UTM: EV38 (49°33'05 N, 21°32'13 E), wysokość 317 m n.p.m.

Stanowisko znajduje się w otulinie Magurskiego Parku Narodowego i częściowo w granicach ostoi NATURA 2000: PLH 180052 Wisłoka z dopływami.

Miejsce składa się z dwóch siedlisk, rozdzielonych drogą gruntową (granica obszaru NATURA 2000). Na wschód od niej do rzeki, rozciągają się łąkowe zadrzewienia i zakrzaczenia z dominującym jesionem. W mniejszej ilości występują: wiąz, jawor, leszczyna. Bliżej rzeki dominują wierzby. Po zachodniej stronie drogi (poza NATURA 2000) znajduje się zaniedbana uprawa drzew ozdobnych (świerk srebrny) o powierzchni około 0,4 ha. Pomiędzy niskimi (1–2 m) drzewkami rośnie wysoka roślinność zielna z przewagą bylic i sadzca konopiastego *Eupatorium cannabinum*, który występuje tu w dużej ilości (2–3 tys. osobników/kęp). Uprawa zajmuje podnóże wzniesienia z wystawą wschodnią. Od zachodu graniczy z lasem liściastym, od południa z nieużytkami i zakrzaczeniami a od północy z użytkowanymi łąkami.

Zaobserwowano co najmniej 2–3 osobniki krasopani hery. Motyle przylatywały żerować na kwiatkach sadzca z zadrzewień łągowych. Ze względu na

wielkość powierzchni, dużą ilość roślin żywicielskich, krótki okres obserwacji i późną porę (zacielenie przez las), nie było możliwe dokładniejsze ich policzenie. Nie sprawdzono ponadto powierzchni sąsiadujących i terenu nad rzeką. Jest bardzo możliwe, że występująca tu populacja jest znacznie liczniejsza. Prawdopodobne jest istnienie kolejnych stanowisk w pobliżu opisywanego. Interesujące wydają się być tereny położone około 450–600 m na północ (prawy brzeg) i około 300–400 m na południe (lewy brzeg). Ze względu na istnienie dogodnych siedlisk, wskazane byłoby kontrolowanie doliny Wisłoki na północ od opisywanego stanowiska.

W ostatnich latach gatunek ten został wykryty na 5 stanowiskach w tym rejonie. Zlokalizowane są one 13 km na północny zachód i od 2,5 km na południowy zachód do 11,5 km na południe (PRZYBYŁOWICZ 2015, MASŁO 2018).

Zagrożeniem dla stanowiska jest przede wszystkim wzrost świerków srebrnych i samosiejek okolicznych drzew co doprowadzi do zaniku sadzca konopiastego. Należy rozważyć możliwość porozumienia z właścicielami terenu i podjęcie ochrony czynnej (np. usunięcie części świerków, zastąpienie ich małymi egzemplarzami, okresowe koszenie z pominięciem sadzca) i ewentualne włączenie tej powierzchni do ostoi NATURA 2000.

PIŚMIENNICTWO

- BUSZKO J. 2004. *Callimorpha quadripunctaria*. (ss. 41–42) [W:] ADAMSKI P., BARTEL L., BERESZYŃSKI A., KEPEL A., WITKOWSKI Z. (red.): Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000. Podręcznik metodyczny. T. 6. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.

- MASŁO D. 2018. Nowe dane z terenu Magurskiego Parku Narodowego o niedźwiedziówce *Euplagia quadripunctaria* (PODA, 1761) (Lepidoptera: Erebidae: Arctiinae) Wiadomości Entomologiczne, **37** (2): 128.
- PRZYBYŁOWICZ Ł. 2004. *Euplagia quadripunctaria*. (ss. 289-290) [W:] GŁOWACIŃSKI Z., NOWACKI J. (red.): Polska Czerwona Księga Zwierząt. Bezkręgowce IOP PAN Kraków – AR Poznań.
- PRZYBYŁOWICZ Ł. 2010. Krasopani hera (krasopani czterokropka) *Euplagia quadripunctaria*. (ss. 73-84) [W:] MAKOMASKA-JUCHNIEWICZ M. (red.): Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część I. GIOŚ, Warszawa.
- PRZYBYŁOWICZ Ł. 2015. Pierwsze stwierdzenie krasopani hera, *Euplagia quadripunctaria* (PODA, 1761) (Lepidoptera: Erebidae) w Magurskim Parku Narodowym. Wiadomości Entomologiczne, **34** (1): 57-58.

Wpłynęło: 23 lutego 2022
Zaakceptowano: 31 sierpnia 2022